

Miljøsignaler 2002

Status ved årtusindeskiftet

Resumé

Det Europæiske Miljøagentur

Situationen i dag

Svaret på spørgsmålet 'hvordan har miljøet det' er stadig blandet, når det gælder de emner, der er omhandlet i 2002-udgaven af *Miljøsignaler*. Der er nemlig ikke sket de store forandringer siden første udgave i 2000. Dog er betingelserne for forandringer i nogen grad begyndt at vise sig.

Miljøproblem (fordelt på prioriterede områder i henhold til det sjette miljøhandlingsprogram)	Indikator	Vurdering
Begrænsning af klimaændringer		
Emission af drivhusgasser	Udvikling i emissionerne og afstanden til Kyoto-protokollens målsætning for 2008–2012	☺
Natur og biodiversitet — bevarelse af en unik ressource		
Skovressourcer	Årlig træhugst	☺
Arealressourcer	Arealforbrug og opsplitning af store habitatområder	☹
Emission af forurende stoffer	Udvikling i emissionerne og afstanden til EU's målsætning for 2010	☺
Miljø og sundhed		
Emission af ozondannende stoffer	Udvikling i emissionerne og afstanden til EU's målsætning for 2010	☺
Luftkvaliteten i byerne	Overskridelser af standarder for ozon, småpartikler, svovldioxid og kvælstofdioxid	☹

Miljøproblem (fordelt på prioriterede områder i henhold til det sjette miljøhandlingsprogram)	Indikator	Vurdering
Miljø og sundhed		
Forurening af ferskvand	Koncentration af fosfat og nitrat i vandløb	☹
Bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og håndtering af affald		
Råvareforbrug	Samlet råvareefterspørgsel (sammenholdt med BNP)	☹
Fiskebestande	Biomasse af gydebestanden af nordsøtorsk	☹
Produktion af byaffald	Udvikling i mængden af indsamlet byaffald	☹
Vandforbrug	Vandindvindingsindeks	☹
Arealforbrug til bebyggelse	Udvikling i bebygget areal, befolkningstæthed og vejnettets tæthed	☹

I mange tilfælde er der en mindre belastning af miljøet på grund af forholdsvis store reduktioner i enkelte stater eller i bestemte sektorer. Dette er meget iøjnefaldende for drivhuseffekten. Omstrukturering af energiforsyningssektoren og omlægning af elproduktionen til andre brændsler har resulteret i store engangsreduktioner i kuldioxidudledningen i Tyskland og Storbritannien. Ni EU-medlemsstater har imidlertid øget deres emissioner og er på vej væk fra den lige vej mod Kyoto-målsætningerne.

En tilsvarende udvikling kan beskrives for affald og vandforurening. Enkelte stater har opnået gode resultater med mindsket affaldsdeponering, men forbrugernes og virksomhedernes adfærd medfører øget produktion af byaffald, herunder emballageaffald. Tilsvarende, skønt industri og myndigheder har gjort gode fremskridt med at indføre spildevandsrensning, er landbrugssektoren — som det fremgår af de mere eller mindre konstante kvælstofkoncentrationer i overfladevandet — haltet bagud med nedbringelsen af kvælstofforureningen.

Skønt flere vigtige påvirkninger er aftagende, giver forsinkede virkninger samt høje baggrundskoncentrationer efter tidligere udslip og emissioner andre steder stadig grund til betænkelighed. Specielt er en væsentlig del af den europæiske bybefolkning trods mindsket luftforurening udsat for høje koncentrationer af troposfærisk ozon, kvælstofdioxid og småpartikler. Desuden er store habitatområder og landbrugsarealer stadig udsat for forurening, eutrofiering og troposfærisk ozon i et omfang, der overstiger de accepterede grænser. Der er fortsat kun ringe tegn på reduceret eutrofiering i de kystnære vande.

Udnyttelsen af naturressourcerne er steget, sådan som det navnlig ses inden for fiskeriet, hvor det fortsatte overfiskeri medfører stor risiko for et sammenbrud af det europæiske fiskeri.

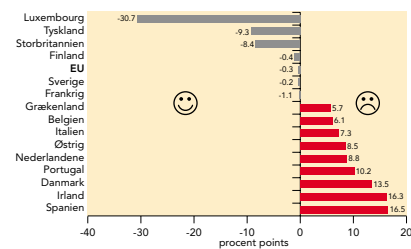
Arealressourcerne bliver ligeledes fortsat belastet af byvækst og udvidelser i transportinfrastrukturen. Dette har ført til, at stadig større jordarealer bliver forseglet, habitatområder bliver splittet op, og naturområder går tabt eller bliver forstyrret.

Selv om skovarealet vokser og den årlige træhugst anses for bæredygtig, giver skovenes tilstand, bedømt på nåle- eller bladtab, fortsat anledning til bekymring, idet næsten en fjerdedel af de undersøgte træer er skadede.

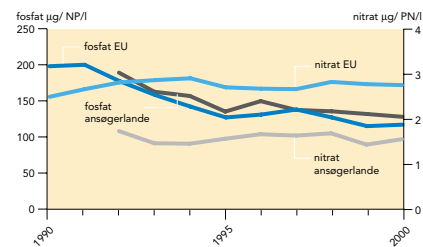
Presset mod naturressourcerne bevirker, at de betingelser, der skal gøre det muligt at dreje udviklingen henimod en stigende biodiversitet inden 2010, endnu ikke synes at være til stede. Mangel på oplysninger bevirker imidlertid, at det er vanskeligt at gøre status over biodiversiteten i Europa.

Vigtigste indikatorer

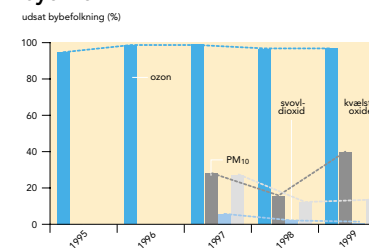
Emission af drivhusgasser

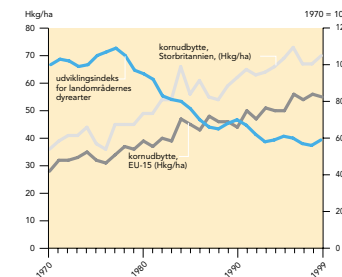
Fosfat og nitrat i vandløb

Luftkvaliteten i byerne

Kornudbytte og landområdernes dyrearter

Politiske udfordringer i dag
Bedre miljøeffektivitet

Et hovedmål for bæredygtig udvikling er, at miljøeffektiviteten forbedres, dvs. at den forbindelse mellem væksten i den økonomiske aktivitet og væksten i de afledte negative miljøpåvirkninger brydes eller 'afkobles'.

Miljøeffektiviteten i transport-, energi- og landbrugssektorerne er i varierende omfang blevet bedre. Fremskridtene går forholdsvis langsomt, og nogle af forbedringerne er hidtil blevet opvejet af den fortsatte vækst i disse sektorer. I husholdningssektoren er der kun gjort små fremskridt med at nedsætte miljøpåvirkningen. Inden for fiskeriet, selv om EU-fiskerflådens tonnage og ydelse er reduceret, overfiskes der på stadig flere økonomisk vigtige bestande i de europæiske fiskevande.

Fakta og tal

Gennem tekniske fremskridt som trevejskatalysatorer og renere brændstoffer er køretøjer blevet mindre forurenende.

Luftforureningen fra energiforsyningssektoren er faldet, endda samtidig med at sektorens økonomiske og fysiske produktion er steget i perioden 1990–1999.

Forbruget af kunstgødning og pesticider giver fortsat anledning til bekymring, ligesom emissionen af forurenende stoffer (hvoraf landbruget bidrager med 31 % af de samlede emissioner i EU, og for ammoniaks vedkommende 94 %).

I perioden 1990–1999 steg husholdningernes energiforbrug 10 %, affaldsproduktion 14 % og bileje 17 %, samtidig med, at husholdningernes antal steg 9 % og husholdningernes forbrug 19 %.

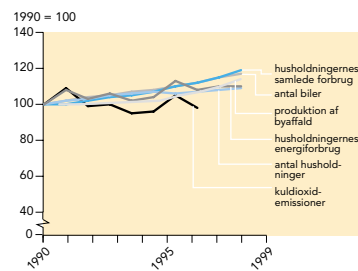

Husholdningernes vandforbrug faldt en smule i løbet af 1990'erne.

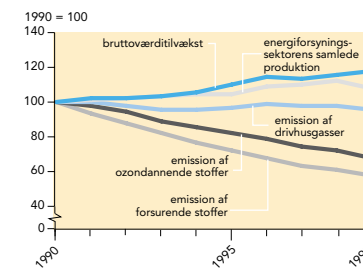
Vigtigste indikatorer

Miljøeffektivitet

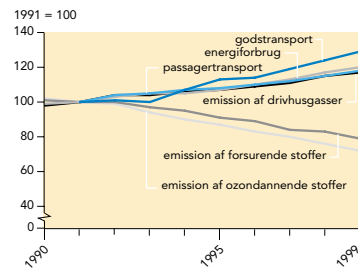
Husholdninger

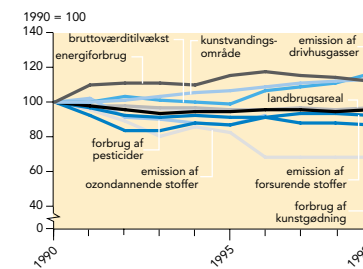
Energi

Transport

Landbrug

Politiske udfordringer i dag

Sammenkoblingen mellem økonomisk vækst og energiforbrug bliver ikke svækket tilstrækkelig hurtigt til, at det kan hindre væksten i energiforbruget, hvilket igen kan føre til energirelaterede belastninger af miljøet.

Transportsektoren er blandt de store bidragydere til miljøbelastningen, navnlig som følge af dens energiforbrug. I passagertransportsektoren er energieffektiviteten blevet lidt bedre, hvorimod godstransportsektoren ikke viser tegn på forbedring.

Fakta og tal

Kuldioxidemissionen fra husholdningssektoren var i 1997 tæt på 1990-niveauet, idet det øgede antal husholdninger stort set opvejedes af forbedret energiudnyttelse og omlægning fra kul og olie til naturgas.

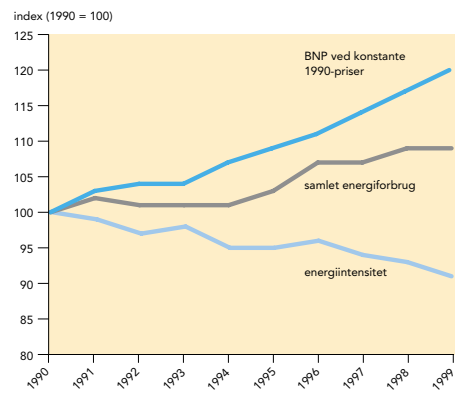
Bortset fra industrien har ingen af EU's økonomiske sektorer koblet deres økonomiske og sociale udvikling tilstrækkeligt fra energiforbruget.

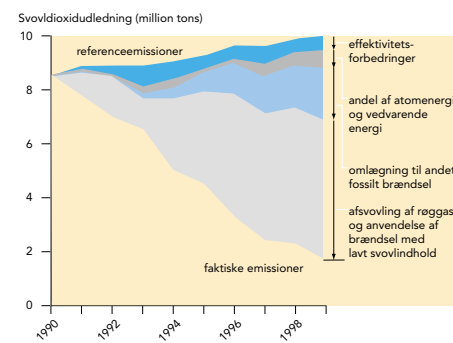
I det forløbne tiår er passagertransporten vokset i samme tempo som økonomien, hvorimod væksten i godstransporten har været større.

Vigtigste indikatorer

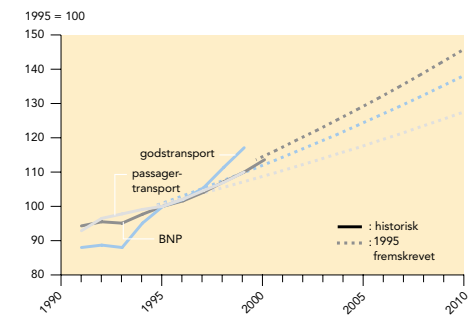
Energiintensitet

Svovldioxidudledning fra elproduktion

Passager- og godstransport

Politiske udfordringer i dag

Misforholdet mellem de opnåede tekniske fremskridt og virkelighedens beskedne forbedring af energieffektiviteten skyldes ændrede transportbetingelser (f.eks. tungere og kraftigere køretøjer, lav belægningsgrad og belastningsfaktor) og den fortsatte stigning i vej- og lufttransporten på bekostning af jernbanetransport og andre mindre skadelige transportformer.

Det skal dog bemærkes, at der med relativt held er indført miljøbestemmelser til mindskelse af transportens luftforurening gennem normer for brændstofkvalitet og køretøjers emissioner. Faldet i emissionen af forsurende og ozondannende stoffer betyder, at de er frakoblet væksten i transporten.

Fakta og tal

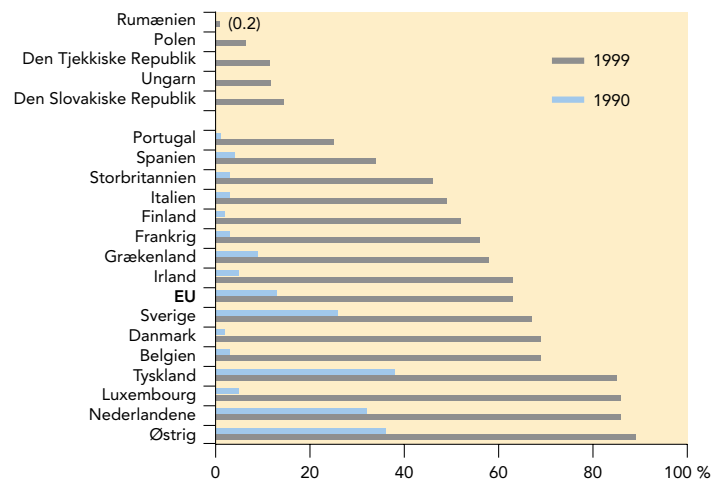
Transportsektorens kuldioxidemission stiger fortsat som følge af den store vækst i sektoren og omlægningen til vej- og lufttransport. Passagertransporten domineres fortsat af bilen (75 % af de samlede passagerkilometer), men lufttransport er den hurtigst voksende transportform.

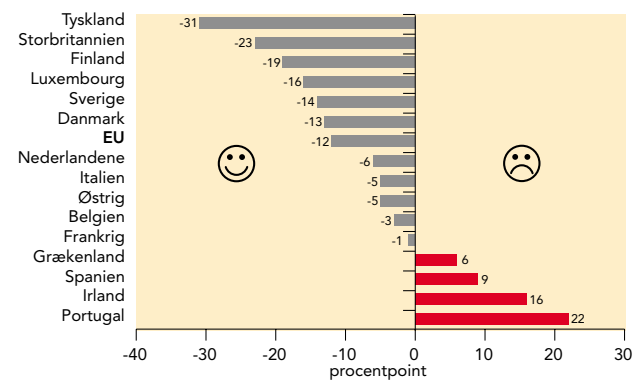
Der er endnu ingen tegn på, at godstransporten flyttes fra vej til bane (jernbanetransportens andel faldt fra 10,4 % i 1991 til 8 % i 1999). Landevejs- og nærskibstransport er fortsat de vigtigste godstransportformer, med en andel (i tonkilometer) på henholdsvis 43 % og 42 %.

Vigtigste indikatorer

Indførelse af katalysatorer

Emission af ozondannende stoffer (afstanden i 1999 til EU's målsætning)

Politiske udfordringer i dag

I 1990'erne faldt emissionen af luftforurenede stoffer fra energisektoren hovedsageligt på grund af øget brug af forureningsbegrænsende teknologi og omlægning fra kul til gas. Det nuværende tempo i forbedringerne er imidlertid ikke tilstrækkeligt til at opveje følgerne af den forventede økonomiske vækst — og navnlig af den forventede stigning i elforbruget — eller til at opfylde emissionsmålene.

I nogle medlemsstater er der med held iværksat politikker og tiltag til øget brug af vedvarende energi. Men da det samlede elforbrug er steget, har den vedvarende energis andel i elproduktionen ligget næsten konstant i 1990'erne.

Fakta og tal

Trods fortsat vækst i både den samlede vedvarende energiproduktion og vedvarende elproduktion vil disse med den nuværende tendens ikke nå EU's vejledende mål for vedvarende energi.

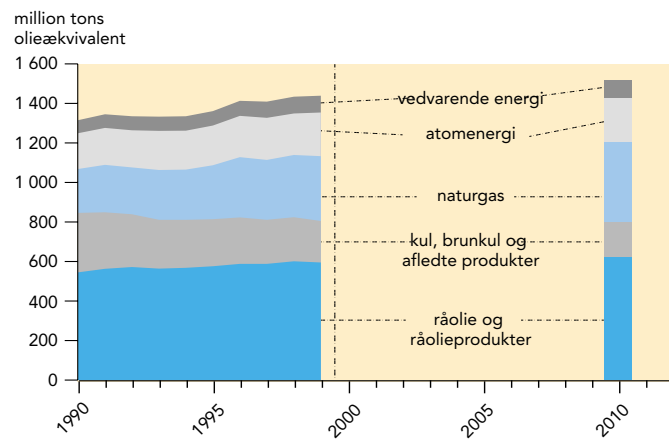
Vedvarende energikilder bidrog med 14 % til EU's samlede elforbrug i 1999. Fremskriver man vækstraterne for elforbruget frem til 2010, fremgår det, at det tilnærmelsesvis vil kræve en fordobling af væksthastigheden for vedvarende elproduktion at nå det vejledende EU-mål.

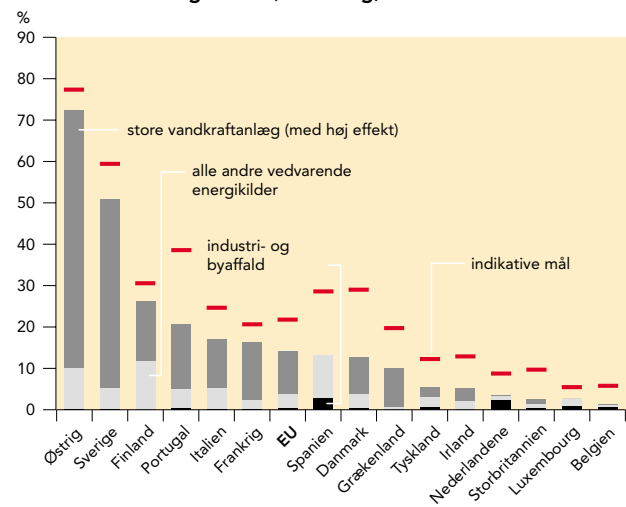
Skønt kraftvarmeproduktionens andel i elproduktionen steg fra 9 % til næsten 11 % mellem 1994 og 1998, er stigningstakten ikke tilstrækkelig til at opfylde EU's vejledende målsætning om, at 18 % af al elproduktion skal være baseret på kraftvarmeproduktion senest i 2010.

Vigtigste indikatorer

Samlet energiforbrug, fordelt på brændsel

Vedvarende energikilder (elforbrug)

Politiske udfordringer i dag

Landbrugets miljøeffektivitet er i nogen grad blevet bedre. Op gennem 1990'erne er energiforbrug og kunstvanding steget i takt med produktionen, men nu er mere eller mindre konstant. Forbruget af kunstgødning og pesticider er faldet en del, men nitratforurening og eutrofiering giver fortsat anledning til alvorlig betænkelighed. Emissionen af drivhusgasser, forsurende og ozondannende stoffer er faldet, bortset fra ammoniak.

Der er visse tegn på, at affaldsproduktionen stiger langsommere end BNP, fordi affaldsproduktionen fra minedrift er faldet. Produktionen af industriaffald synes ligeledes at være ved at stabilisere sig. Produktionen af byaffald, som udgør ca. 14 % af den samlede affaldsmængde, ligger i alle EU's medlemsstater på et ensartet højt niveau med små afvigelser som følge af forskelle i levevis og forbrugsmønstre.

Fakta og tal

Ca. 3 % af arealet i EU samt Norge, Island og Liechtenstein dyrkes nu økologisk, og andelen af økologisk dyrket jord ventes at stige væsentligt i fremtiden.

Udnyttelsen af Europas vandressourcer har været forholdsvis konstant i de seneste 20 år.

Skovarealet er stigende i EU og i ansøgerlandene. Fordelen ved skovtilplantning skal imidlertid afvejes mod de resulterende gevinster og tab i biodiversitet.

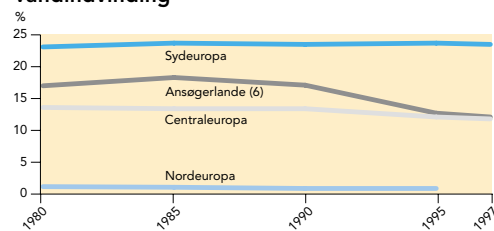
Forsegling af jord som følge af byvækst og udvidelse af transportinfrastrukturen går fortsat hurtigere end befolknings-tilvæksten.

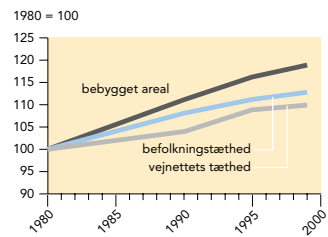
Ca. 70 % af det indsamlede byaffald kommer fra husholdningerne, og den samlede mængde i EU steg fra 479 kg pr. person i 1991 til 545 kg pr. person i 1999.

Vigtigste indikatorer

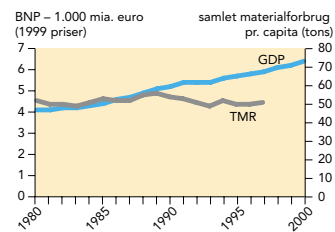
Vandindvinding

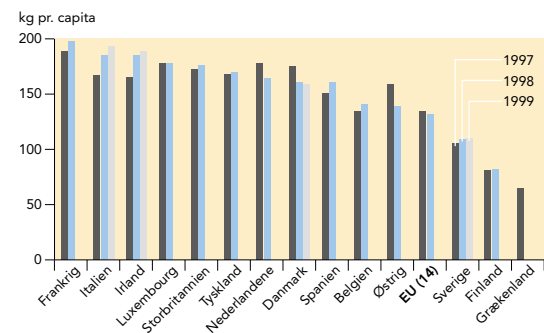
Arealforbrug til bebyggelse

Samlet materialforbrug

Markedsført emballagemateriale

Politiske udfordringer i dag

Fakta og tal

Gennemførelse af integrationen

Den integration af miljøbeskyttelseskrav i de økonomiske politikker, som kræves i Amsterdam-traktatens artikel 6, gå langsomt. Tiltag som 'Cardiff-processen' til integration af miljømæssige hensyn i forskellige sektorer har potentiale til at få forandringerne til at gå hurtigere.

Integrationspolitikken sigter mod at neutralisere eller afbøde drivkræfterne bag miljøforringelsen, frem for udelukkende at behandle symptomerne. Man kan tilskynde til at integrere bæredygtigheds- og miljøhensyn i sektorpolitikkerne gennem en række foranstaltninger, herunder lovgivning og regulering, skattemæssige foranstaltninger, frivillige aftaler og udbredelse af oplysning. I praksis anvendes en kombination af sådanne foranstaltninger.

Overalt i EU indføres et stigende antal afgiftssystemer, som har til formål at forbedre miljøkvaliteten på effektiv måde og lette skattebyrden på arbejde og andre produktionsfaktorer.

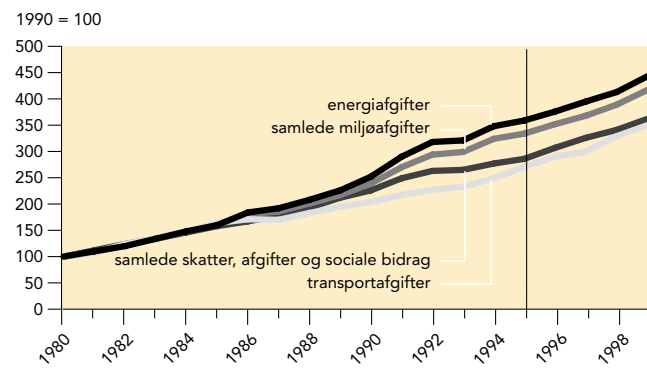
Energipriserne var generelt uændret lave eller endog faldende mellem 1985 og 2001 og gav således ringe incitament til at nedsætte energiforbruget.

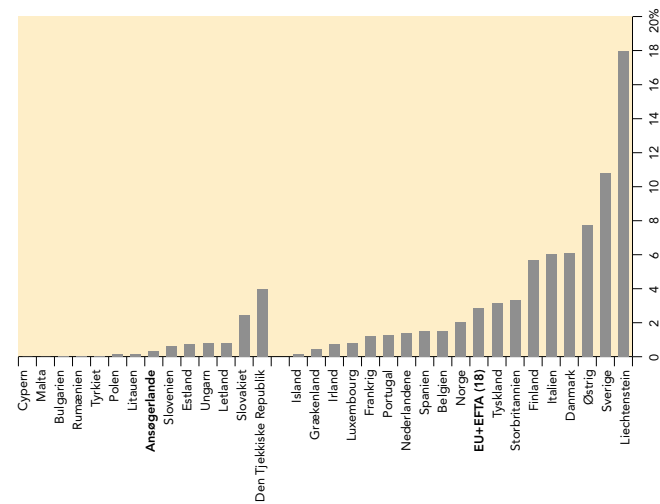
Gennem afgiftsstigninger har man undgået, at priserne på motorbrændstof er kommet endnu længere ned end det lave niveau i 2000, sammenholdt med 1985.

Vigtigste indikatorer

Provenu af miljøafgifter, sammenholdt med samlet skatteprovenu og sociale bidrag

Andel af økologiske landbrug i 2000

Politiske udfordringer i dag

Flere medlemsstater er begyndt at indføre finanspolitiske foranstaltninger med det formål at forbedre miljøet og lette de forvridende skatters belastning af økonomien. I halvdelen af EU's medlemsstater opkræves kuldioxidafgift, og der blev indført mange nye afgiftssystemer i sidste halvdel af 1990'erne. Der er visse tegn på, at miljøskatterne virker, men generelt savnes analyser.

I denne forbindelse var der på Det Europæiske Råds topmøde i Barcelona tilslutning til Europa-Kommisionens hensigt om at fremskynde udarbejdelsen af et rammedirektiv om infrastrukturafgifter, som skal sikre, at afgifterne på de forskellige transportformer senest i 2004 bedre afspejler de omkostninger, de påfører samfundet. Rådet udtrykte også ønske om inden udgangen af 2002 at vedtage et direktiv om øgede og udvidede miljøafgifter på energiprodukter.

Fakta og tal

Miljøafgifternes andel i de samlede skatteindtægter er i visse medlemsstater mellem 5 % og 10 %. Samlet er denne andel langsomt stigende.

Der er med held indført differentierede brændselsafgifter for at fremme brug af renere brændselstyper.

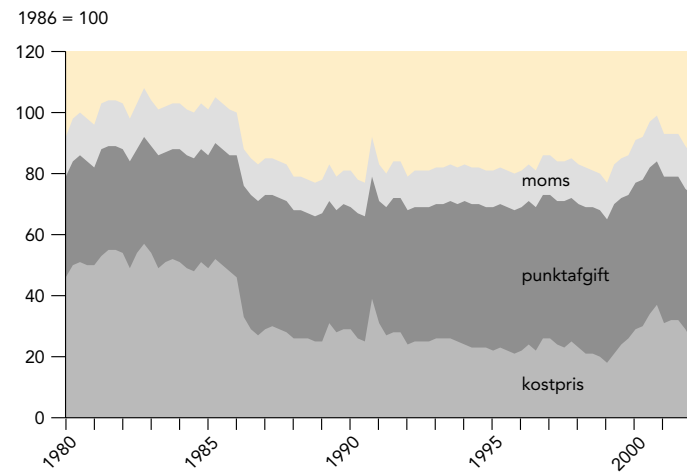
Den inflationskorrigerede EU-gennemsnitspris på bilbrændstof var i begyndelsen af 2002 lavere end i første halvdel af 1980'erne. Denne udvikling tilskynder ikke til brændstofeffektiv kørsel.

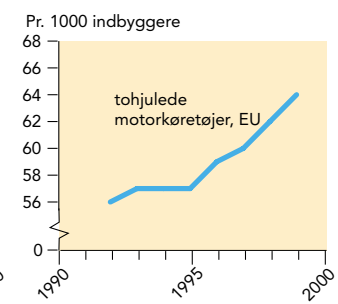
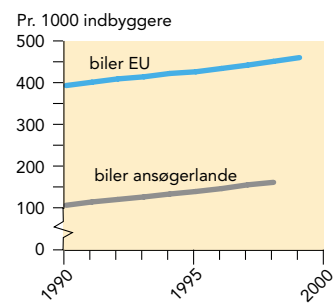
Siden 1995 har der i flere medlemsstater været tegn på en økologisk skattereform (omlægning af en del af beskattningen fra arbejde til miljø).

Vigtigste indikatorer

Faktiske gennemsnitspriser på motorbrændstof i EU

Bileje

Politiske udfordringer i dag

For fiskeriets vedkommende gik 60 % af de midler, der i 1994–99 var afsat under det finansielle instrument som støtte til fiskerflåden, til tilpasning af flådens størrelse, og 40 % til modernisering af flåden. Denne støtte har ført til en samlet reduktion af fiskerflådens kapacitet i EU. I visse stater har moderniseringen, skønt flådens samlede ydelse er mindsket, imidlertid medført en let stigning i tonnagen.

Desuden har fremskridtene inden for teknologi og konstruktion betydet, at trykket mod fiskebestanden ikke er formindsket. Den nuværende fangstmængde er i de fleste tilfælde ikke bæredygtig for rundfisk, og kun i visse tilfælde for fladfisk; også flere arter af dybhavsfisk viser tegn på overfiskeri. Næsten alle bestande af torsk og kulmule er tæt på at bryde sammen.

Fakta og tal

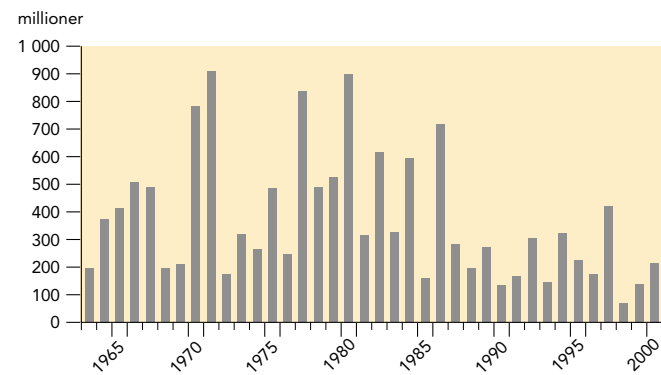
Skønt EU's fiskerflåde mellem 1989 og 2000 er reduceret, målt i antal fartøjer (–10 %), tonnage (–6 %) og ydelse (–13 %), har dette ikke resulteret i en tilsvarende fremgang i fiskebestandene. De fleste økonomisk vigtige fiskebestande i europæiske vande har status som ikke-bæredygtige.

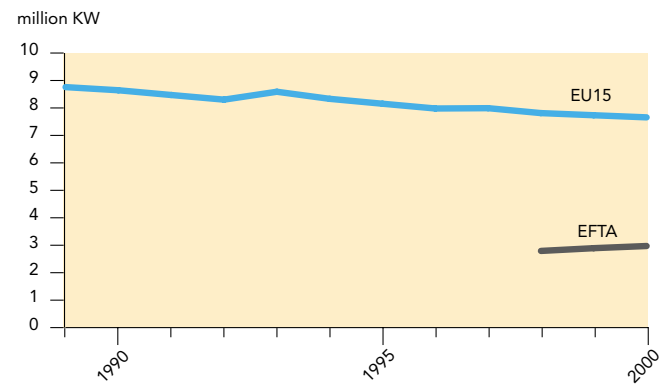
Bestanden af nordsøtorsk bliver overfisket i Nordsøen og tilstødende vande. Den modne del af bestanden beregnes til at have været under den kritiske grænse i de sidste 17 år og nåede et historisk lavpunkt i 2001.

Vigtigste indikatorer

Biomasse af gydebestanden af nordsøtorsk

Den europæiske fiskerflådes kapacitet

Politiske udfordringer i dag

Husholdningerne overses ofte i integrationspolitikkerne. Efterhånden som forbruget stiger parallelt med den disponible indkomst, har forbrugerne stadig større behov for hjælp til at træffe et informeret valg. Miljømærkning og informations-spredning (f.eks. kampagner til fremme af energibesparelser) vinder frem, men finder stadig kun marginal anvendelse.

I forslaget til en integreret produktpolitik i EU bliver en reduceret momssats udpeget som et nøgleredskab til at angribe et ikke-bæredygtigt forbrugsmønster.

Fakta og tal

Kun få produkter er tildelt EU's blomster-miljømærke, og tildelingen har hidtil kun omfattet enkelte produktgrupper og enkelte medlemsstater.

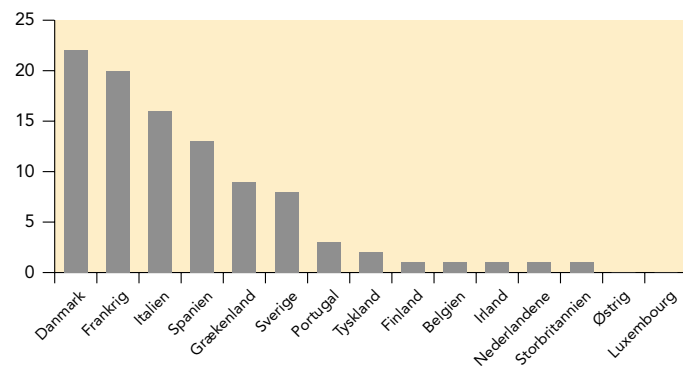
I de nord- og vesteuropæiske lande bliver en stor del af spildevandet rensat, og rensningsgraden bliver løbende forbedret. I de sydlige lande og ansøgerlandene er kun ca. halvdelen af befolkningen tilsluttet spildevandsrensningsanlæg, men rensningsgraden er blevet bedre i de sidste 15 år.

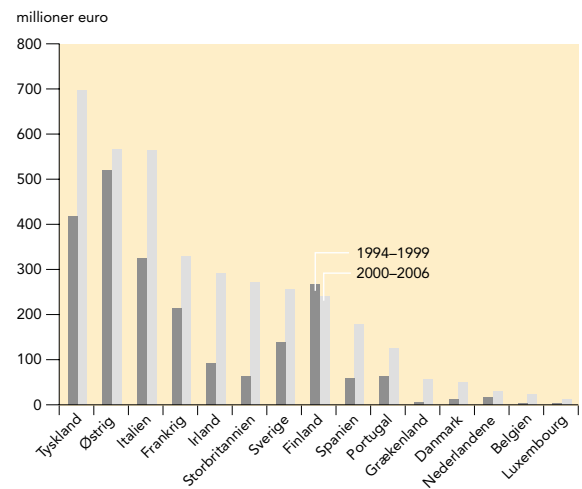
Der er gjort gode fremskridt med at integrere miljøelementer i den fælles landbrugspolitik. De fortsatte miljøbelastninger gør imidlertid yderligere reformer af den fælles landbrugspolitik nødvendige for at øge den økonomiske tilskyndelse for landbrugerne til at forvalte deres jord på en miljømæssigt bæredygtig måde.

Vigtigste indikatorer

Miljømærkning — antal tildelte EU-blomstermærker

Udgifter til landbrugsmiljøordninger

Det Europæiske Miljøagentur

Miljøsignaler 2002 — Résumé

Luxembourg: Kontoret for De Europæiske
Fællesskabers Officielle Publikationer

2002 — 27 s. — 21 x 9,9 cm

ISBN 92-9167-445-1

Bestillingsformular

Send mig venligst eksemplarer af: *Environmental signals 2002*, EEA 2002, 148 s,
ISBN 92-9167-469-9, katalognummer: TH-AG-02-001-EN-C, pris i Luxemburg: 22 euro.

Formularen udfyldes med STORE BOGSTAVER og sendes til din boghandler eller en af
Publikationskontorets salgssteder: <http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>

Navn: _____ Dato: _____

Adresse: _____

Telefon: _____ Underskrift: _____

Venta • Salg • Verkauf • Πωλήσεις • Sales • Vente • Vendita • Verkoop • Venda • Myynti • Försäljning
<http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>

BELGIQUE/BELGIE Jean De Lannoy Avenue du Roy 202/Koningstraat 202 B-1180 Bruxelles/Brussel Tel. (32-2) 538 43 08 Fax (32-2) 538 43 08 Email: j.de.lannoy@infoord.be URL: http://www.jean-de-lannoy.be	NETHERLAND SDU Servicecentrum Uitgevers Postbus 2001 Postbus 2001 2500 EA Den Haag Tel. (31-70) 371 88 80 Fax (31-70) 371 88 43 Email: sdug@sdu.nl URL: http://www.sdu.nl
La librairie européenne/ De Europese boekhandel Rue de la Loi 244/Weststraat 244 B-1050 Bruxelles/Brussel Tel. (32-2) 735 08 50 Fax (32-2) 735 08 50 Email: mail@leurop.be URL: http://www.leurop.be Moniteur belge/Belgisch Staatsblad Rue de Louvain 40-42/Laurensweg 40-42 B-1050 Bruxelles/Brussel Tel. (32-2) 552 22 11 Fax (32-2) 511 01 64 Email: eustates@pst.igov.be	PORTUGAL Distribuidora de Livros Bertrand Lda.* Grupo Bertrand SA Rua das Terras dos Vales, 4-A Alameda 60037 1700-010 Lisboa Tel. (351) 214 95 67 67 Fax (351) 214 95 02 55 Email: dlo@bpt.pt Imprensa Nacional-Casa da Moeda, SA Sector de Publicações Oficiais Rua da Escola Politécnica, 135 1200-008 Lisboa Tel. (351) 213 94 57 00 Fax (351) 213 94 57 00 URL: http://www.incm.pt
DANMARK J. H. Schultz Information AIS Hestvedvej 12 DK-2600 Lyngby Tel. (45) 43 63 23 00 Fax (45) 43 63 19 69 Email: schultz@schultz.dk URL: http://www.schultz.dk	SUOMI/FINLAND Akatemien Kirjakauppa/ Academien Bogenhandel Keskustien 1C/centraalplan 1 P.O. Box 128 FIN-00101 Helsinki/Helsinki Tel. (358-9) 121 44 35 Fax (358-9) 121 44 35 Email: ssk@akatemien.com URL: http://www.akatemien.com
DEUTSCHLAND Bundesanzeiger Verlag GmbH Vertriebsabteilung An der Poststraße 192 D-50735 Köln Tel. (49-221) 97 66 80 Fax (49-221) 97 66 79 Email: vertrieb@bundesanzeiger.de URL: http://www.bundesanzeiger.de	SVENSK BTJ AB Trakongatan 11-13 S-221 82 Lund Tel. (46-40) 30 79 00 Fax (46-40) 30 79 47 E-post: btje-pub@btj.se URL: http://www.btj.se
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE G. C. Eleftheroudakis SA International Bookstore Πατισσίου 17 GR-10561 Αθήνα Τηλ. (30-1) 33 44 33 Fax (30-1) 325 94 99 Email: eleebooks@netco.gr URL: eebooks@netco.gr	UNITED KINGDOM The Stationery Office Ltd Customer Services PO Box 29 Norwich NR3 1GN Tel. (44-1603) 6075 522 Fax (44-1870) 60 05 533 Email: book.orders@hso.co.uk URL: http://www.hso.co.uk/order
ESPAÑA Boletín Oficial del Estado Titularidad 27 Calle de San Martín E-50001 Madrid Tel. (34) 915 38 21 11 (líneas) 913 84 17 15 (suscripción) Fax (34) 913 84 17 14 (suscripción) Email: clientes@com.boe.es URL: http://www.boe.es	ISLAND Bokabud Larvaeir Bifeldi Skólavörðuög, 2 IS-101 Reykjavík Tel. (354) 525 55 40 Fax (354) 552 55 60 Email: bokabud@simnet.is
Mund Prensa Libros, SA Catedral, 37 E-50001 Madrid Tel. (34) 91 52 55 40 Fax (34) 915 75 39 88 Email: libros@mundoprensa.es URL: http://www.mundoprensa.com	SCHWEIZ/SUISSE/SVIZZERA Euro Info Center Schweiz c/o OSEC Business Network Switzerland Stampfenbachstrasse 85 CH-4002 Zürich Tel. (41-1) 365 53 11 Fax (41-1) 365 54 11 Email: euroinfo@osec.ch
FRANCE Journal Officiel Service des publications des CE 25 rue de Valenciennes F-75727 Paris Cedex 15 Tel. (33) 140 58 77 31 Fax (33) 140 58 77 31 Email: publications@journal-officiel.gouv.fr URL: http://www.journal-officiel.gouv.fr	BALGARIA Europress Euromedia Ltd 59 Blvd/Velista B-1000 Varna Tel. (359-2) 980 42 37 66 Fax (359-2) 980 42 30 Email: info@euromedia.bg URL: http://www.europress.bg
IRELAND Alan Harris Books/Corp 270 Lower Rathfarnham Road Dublin 6 Tel. (353-1) 498 72 98 Fax (353-1) 498 72 98 Email: alan@ic.ie	CYPRUS Cyprus Chamber of Commerce and Industry PO Box 21455 2301 Nicosia Tel. (357-2) 98 97 52 Fax (357-2) 66 10 44 Email: chamber@cci.org.cy
ITALIA Ilcosia SpA Via Duina di Calabria, 1/1 Casella postale 552 I-50125 Firenze Tel. (39) 055 64 12 57 Fax (39) 055 64 12 57 Email: ilcosia@ilcosia.com URL: http://www.ilcosia.com	ESTONIA Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Estonian Chamber of Commerce and Industry) Toom-Kooli 17 EE-10133 Tallinn Tel. (372) 64 60 44 Fax (372) 64 62 45 Email: emko@kotae.ee URL: http://www.kotae.ee
LUXEMBOURG Messagerie du livre SARL 5, rue Rathmesen L-1410 Luxembourg Tel. (352) 49 06 61 Fax (352) 49 06 61 Email: mail@mdlivu URL: http://www.mdlivu	

Venta • Salg • Verkauf • Πωλήσεις • Sales • Vente • Vendita • Verkoop • Venda • Myynti • Försäljning
<http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>

HUNGARY Mediastore Ltd Pavla Heger 1 HR-10000 Zagreb Tel. (855-1) 481 94 11 Fax. (855-1) 481 94 11 MAGYARORSZÁG Euro Info Service SZ. ISKANI K12 HUF-1011 PO Box 1039 H-1137 Budapest Tel. (36-1) 392 21 70 Fax. (36-1) 349 20 53 E-mail: euroinfo@euroinfo.hu URL: http://www.euroinfo.hu MALTA Miller Distributors Ltd Mediterranean Airport Luqa LQA 05 Tel. (356) 66 44 88 Fax. (356) 67 47 53 E-mail: gvothn@usa.net NORGE Sveits Blackwell AS Hans Nielsen Hauges gt. 39 Boks 4901 Nydalen N-4223 Oslo Tel. (47) 22 40 00 00 Fax. (47) 22 40 00 01 E-mail: info@no.sveitsblackwell.com URL: http://www.sveitsblackwell.com/no POLSKA As Polonia Krzysztof Przodkiewicz 7 Sk. 100 PL-00-950 Warszawa Tel. (48-22) 826 12 01 Fax. (48-22) 826 12 01 E-mail: books119@wpolonia.com.pl ROMANIA Euromedia Str.Dumbr. Lupul nr. 65, sector 1 RO-70184 Bucuresti Tel. (40-1) 315 44 03 Fax. (40-1) 315 44 03 E-mail: euromedia@netcity.com SLOVAKIA Centrum VTI SR Nám. Slobody 19 SK-81223 Bratislava Tel. (421-7) 54 41 83 64 Fax. (421-7) 54 41 83 64 E-mail: europ@vtesnik.sk URL: http://www.svk.sloba.sk SLOVENIA GV Založba Dunajska cesta 5 SI-1000 Ljubljana Tel. (386-1) 25 13 30 Fax. (386) 613 09 1805 E-mail: europ@vtesnik.si URL: http://www.gvzaloza.si TÜRKİYE Dunya InfoNet AS D. N. Baharissi 34440 T15-402 Beşiktaş/İstanbul Tel. (90-212) 639 46 89 Fax. (90-212) 639 46 27 E-mail: adunet@duynga.com ARGENTINA World Publications SA Av. Corrientes 3877 CA-1074 Montevideo Tel. (54-11) 48 15 81 56 Fax. (54-11) 48 15 81 56 E-mail: wpa@worldpubs.com.ar URL: http://www.worldpubs.com.ar AUSTRALIA Humor Publications PO Box 404 Abbotsford, Victoria 3067 Tel. (61-3) 94 11 55 61 Fax. (61-3) 94 11 55 61 E-mail: jplawles@ccemail.com.au BRESIL Livraria Camões Rua Bittencourt da Silva, 12 C CEP 20439-900 Rio de Janeiro Tel. (55-21) 262 47 76 Fax. (55-21) 262 47 76 E-mail: livraria.camoes@rjnet.com.br URL: http://www.rjnet.com.br	CANADA Les éditions La Liberté inc. 500, rue Jean Jacques Suite 200 St-Jovite, Québec G1V 3V6 Tel. (1-418) 868 37 63 Fax. (1-418) 868 37 63 E-mail: liberte@medias.ca Renoult Publishing Co. Ltd 5369 Chemin Capreol Road, Unit 1 Oshawa, Ontario L1G 3G3 Tel. (1-416) 745 76 60 Fax. (1-416) 745 76 60 URL: http://www.renoultpubs.com EGYPT The Middle East Observer 41 Sherif Street Cairo Tel. (20-2) 382 69 19 Fax. (20-2) 393 97 32 URL: http://www.meeobserver.com.eg MALAYSIA EBIC Malaysia Suite 15/02, Level 15 Petra 15, Level 15/02 8 Jalan Yap Kwan Seng 50450 Kuala Lumpur Tel. (60-3) 21 62 61 98 Fax. (60-3) 21 62 61 98 E-mail: ebic@tm.net.my MEXICO Mundi Prensa México, SA de CV Río Penico 141 Colonia Cuauhtémoc MX-06500 México, DF Tel. (52-55) 55 55 55 Fax. (52-5) 514 67 99 E-mail: 1015452361@compuserve.com SOUTH AFRICA Euromember of Commerce in South Africa PO Box 781738 2146 Sandton Tel. (27-11) 884 39 52 Fax. (27-11) 884 39 52 E-mail: info@euromember.co.za SOUTH KOREA The European Union Chamber of Commerce in Korea Sh. R. The Shilla Hotel 202, Jangchung-dong 2 Ga, Chung-ku Seoul 100-392 Tel. (82-2) 272 56 31/4 Fax. (82-2) 22 53 5635/6 E-mail: euco@eucock.org URL: http://www.eucock.org SRI LANKA EBIC Sri Lanka Trans Asia Hotel 115, Sri Chittampalam A-2, 2nd Floor, Mahanada Colombo 2 Tel. (94-1) 074 71 50 78 E-mail: ebic@sri.lk TAIWAN Tycoon Information Inc PO Box 81-466 110 Tel. (886-2) 87 12 88 86 Fax. (886-2) 87 12 47 47 E-mail: euinfo@ms21line.net UNITED STATES OF AMERICA Bernan Associates 4611 E Assembly Drive Lanham MD 20706-4391 Tel. (301) 278-4455 Fax. (1-800) 865 34 50 (toll free fax) E-mail: query@bernan.com URL: http://www.bernan.com ANDERE LANDER OTHER COUNTRIES AUTRES PAYS
--	--